

Logotyp 	Nazwa instytucji Muzeum Ustrońskie	
Tytuł jednostki / publikacji / fotografii Ustawy Kasyna Rolniczego w Ustroniu		
Ilość stron oryginału 12	Ilość skanów 12	Liczba plików publikacji 27
Autor	Wydawnictwo / zakład fotograficzny Drukarnia H. Feitzingera, Cieszyn	Skan okładki
Miejsce wydania Cieszyn	Rok wydania / Data powstania 1876	
Sygnatura ---	Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.) ustawy	
Wymiary (wys x szer) 24x18 cm	Stan zachowania ---	
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce) Lata 70. XIX w., Ustroń, Jerzy Nowak, Franciszek Drobczyński, Andrzej Żmija, ks. Józef Karowski, z-ca c. k. prezydenta krajowego Stellwag</p>		<p>Charakterystyka skanowanego obiektu Dokument przedstawia główne założenia społeczno – edukacyjne katolickiego Kółka Rolniczego i Oświaty wraz z Czytelnią, przybliża regulamin jego działania, obowiązki i prawa członków, zawiera również zasady wstępowania i występowania z organizacji. Organizacja ułatwiała dostęp do fachowych publikacji z dziedziny rolnictwa oraz pośredniczyła w nabywaniu nasion i artykułów niezbędnych w nowoczesnym, wydajnym rolnictwie.</p>
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuźnia, letnicy itp.) Katolicka działalność społeczna na Śląsku Cieszyńskim, Katolickie Kółko Rolnicze i Oświaty wraz z Czytelnią, cele stowarzyszenia, oświata katolicka, edukacja rolnicza, utworzenie Czytelni Katolickiej, regulamin, działania i obowiązki członków</p>		
<p>Prawa autorskie ---</p>		

U S T A W Y

Kasyna Rolniczego

W

USTRONIU.

CIESZYN 1876.

W drukarni H. Feitzingera.

R

G

B

Grey Scale #13

C

M

Y

K

DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

DANES PICTA .COM

Statut

Katolickiego Kółka rolniczego i oświaty wraz z Czytelnią
w Ustroniu

na Śląsku austriackim.

§. 1.

Nazwa towarzystwa brzmi:

Katolickie Kółko rolnicze i oświaty wraz z Czytelnią.

§. 2.

Celem towarzystwa jest:

Podanie środków oświaty w duchu katolickim, praca nad podniesieniem dobrobytu i moralności ludu, uprawa języka polskiego, oraz obywatelska towarzyskość.

§. 3.

Środki do tego celu wiodące są:

a) Pouczanie ludu ustne w sprawach rolniczych, odczyty odnoszące się do rolnictwa i innych przedmiotów naukowych, urządzenie wycieczek w celu zbadania wzorowych gospodarstw i hodowania

uchwały wystarcza wtedy większość głosów przytomnych członków.

§. 13.

Wystąpienie z „Kółka“ jest każdego czasu możebne pod warunkiem, że występujący kwartalnie z góry o tem Zarząd zawiadomi i zaległości zapłaci.

§. 14.

Gdyby się „Kółko“ rozwiązało, wtedy na ogólnem zgromadzeniu postanowi się większością głosów, na jaki cel majątek jego ma być przeznaczony.

§. 15.

Wykluczenie członków z „Kółka“ może się stać na mocy jednomyślnéj uchwały Zarządu. Przyczyny do wykluczenia mogą być n. p. życie niemoralne i nietrzeźwe, podkopywanie bytu „Kółka“, łączenie się z jego nieprzyjaciółmi i t. p.

§. 16.

Zmiany statutu nie mogą być dokonane bez uwiadomienia władzy.

§. 17.

Lokal „Kółka“ zostaje każdy dzień od godziny 9 z rana aż do godz. 9 wieczorem otwarty

i nie ma być umieszczony w publicznym domu
n. p. gospodzie, karczmie i t. p.

§. 18.

Wszystkie pismienności Towarzystwa, jeżeli
mają być prawomocne, powinny być opatrzone
podpisem przewodniczącego i sekretarza, tudzież
pieczęcią „Kółka.“

Ustron, dnia 8. listopada 1888 roku.

Członkowie komitetu:

Georg Nowak,
chałupnik.

Franc. Drobczyński.

Andrzej Żmija.

Tymczasowy prezes komitetu:

Ks. Józef Karowski,
wikary w Ustroniu na
Śląsku austr.

L. 15810.

Istnienie towarzystwa „Katolickie Kółko rolnicze i oświaty
wraz z Czytelnią w Ustroniu“ podług treści powyższego statutu
zatwierdza się w myśl §. 9 ustawy z dnia 15. listopada 1867,
l. 134 Dz. u. p.

C. k. Śląski Rząd krajowy.

W Opawie, dnia 3. stycznia 1889.

Za c. k. prezydenta krajowego:

Stellwag.

A) Cel Kasyna Rolniczego.

§ 1.

Zawiązuje się Kasyno Rolnicze w Ustroniu, celem wspierania wzrostu rolnictwa i z nim połączonego przemysłu za pomocą popularnych odczytów, praktycznych doświadczeń i wzajemnego pouczenia.

§ 2.

Środki do osiągnięcia tego są następujące:

- a) Kasyno odbywać będzie przynajmniej raz na miesiąc posiedzenia dla odczytów rolniczych i wzajemnego pouczenia ile można z wszystkich gałęzi rolnictwa. Miejsce i czas dla zgromadzeń ustanawia wydział;
- b) Kasyno ułatwiać będzie członkom ile możliwości nabywania nasion rolniczych i ogrodniczych;
- c) Kasyno postara się o zebranie książek i czasopism gospodarzom pożytecznych i innych rzeczy do pouczania;
- d) Kasyno urządzać będzie czasami wycieczki w okolicę, by się gospodarowaniu różnych gospodarzy zbliższa przypatrzeć;
- e) Kasyno urządzać będzie ile można roczne wystawy gospodarskich płodów zwierząt wyrobów i narzędzi rolniczych;

bydła. Ułatwianie dobrych nasion do zasiewu, maszyn i narzędzi rolniczych. Zachęcanie do lepszego gospodarowania, budzenie do zamięłowania oszczędności, pracy, czytania i w ogóle do przedsięwzięcia czynności wszelkich, które do podniesienia oświaty, moralności i dobrobytu ludu przyczynić się mogą.

b) Otworzenie lokalu stałego, w którym się członkowie schodzą i w którym przedłożone będą czasopisma katolickie i inne potrzebne naukowe, jakoteż książki religijno-moralne i naukowe w języku polskim.

c) Rozmowy i zabawy towarzyskie i sprawy objęte pod a) tego samego paragrafu.

d) Zachęcanie młodzieży dorosłej do pilnego czytania książek i gazet czytelnicy, przez co wstrzymuje się ją od marnotrawstwa, od uczęszczania na muzyki i tańce niedzielne, do zamięłowania oszczędności i odwiedzania „Kółka“, szczególnie w niedziele i święta, i tym sposobem do powstrzymywania jej od wybryków, swawoli i ogólnie rozpowszechnionej rozpusty i pijaństwa.

§. 4.

Fundusz dla skutecznienia tych środków składa się:

1. z wkładek członków towarzystwa,
2. z darów dobrowolnych, datków i zapisów.

§. 5.

Członkiem „Kółka“ może być każdy, którego obywatelskie i moralne usposobienie nie sprzeciwia się powadze tego towarzystwa, skoro po poprzedniem zgłoszeniu się przez Zarząd zostaje przyjętym. Członkowie dzielą się na: 1. honorowych, 2. fundatorów, 3. zwykłych, którzy są miejscowi lub zamiejscowi.

§. 6.

Siedziba „Kółka“ jest w Ustroniu.

§. 7.

Prawa członków są:

1. Korzystanie z czasopism i książek, znajdujących się w posiadaniu towarzystwa.
2. Schodzenie się w lokalu tego towarzystwa, stosownie do celu w §. 2. wyrażonego.
3. Na posiedzeniach ogólnych i wycieczkach rolniczych głos zabierać, lub życzenia swoje w księdze życzeń wyrażać.
4. Gości do lokalu towarzystwa wprowadzać. Gdyby obcy przez czas dłuższy do „Kółka“ chciał uczęszczać, opłacać winien miesięczną wkładkę, wynoszącą dla miejscowych 5 ct., dla zamiejscowych 4 ct. w. a.

§. 8.

Powinności członków są:

1. Wpłacanie rocznej wkładki, wynoszącej:

a) dla fundatorów 5 złr.; wkładka ta kwartalnie z góry się uiszcza;

b) dla zwykłych członków miejscowych 60 centów; dla zamiejscowych 48 ct. w. a. Skoro liczba członków zwykłych okaże się dostateczną do utrzymania „Kółka“, ustanie dla fundatorów obowiązek dalszego płacenia.

c) Dla wszystkich członków po przyjęciu jednorazowa wkładka wstępna, wynosząca 75 ct. Skoro rozwój i wzrost „Kółka“ większego lokalu i wydatków wymagać będzie, zostanie roczna wkładka stosownie podwyższona za uchwałą ogólnego zgromadzenia.

2. Pracować nad podniesieniem swego gospodarstwa lub przemysłu, oraz pomagać czynnie do celów towarzystwa.

3. Prowadzić życie moralne i przykładowe a mianowicie unikać pijaństwa, marnotrawstwa, próżniactwa, zbytkowych uczt weselnych, chrzestnych i pogrzebowych.

4. Zgromadzać się w niedziele i święta po południowem nabożeństwie w „Kółku“ na wspólne narady w sprawach gospodarstwa lub przemysłu, oraz na czytanie głośne książek lub pism, na stole leżących.

5. Zachęcać szczególnie młodzież dorosłą do zapisywania się do „Kółka“, do pilnego czytania książek i gazet Czytelni, do zamiłowania oszczędności, dla powstrzymywania jęj od wybryków, swawoli i rozpusty rozpowszechnionęj.

§. 9.

Zarząd „Kółka“, wybierany bezwzględną większością głosów ogólnego Zgromadzenia na rok jeden, składa się z 5 członków, który podzieli między siebie czynności; szczególnie wybiera z pomiędzy siebie: Przewodniczącego, zastępcę i bibliotekarza, sekretarza, skarbnika i gospodarza, którzy powinni być członkami miejscowymi. Przewodniczący przestrzega, by „Kółko“ nie odbiegało od celów i zadań, określonych niniejszym statutem. Sekretarz pisze protokoły posiedzeń Zarządu i zebrań i prowadzi korespondencyę; bibliotekarz opiekuje się biblioteką i zapisuje starannie książki wypożyczone. Skarbnik wybiera wkładki i wpisuje do księgi rachunkowęj. Gospodarz dostarcza potrzebnych rzeczy do „Kółka“ i stara się o utrzymanie jego ładu. Wybór Zarządu dzieje się albo kartkami, albo na wniosek przez aklamacyą, jeżeli się Zgromadzenie na to zgodzi.

§. 10.

Obowiązki Zarządu „Kółka“ są:

a) Dążyć do zdobycia sobie w gminie poszanowania, powagi i wpływu i zużytkować takowe dla dobra ludu w myśl niniejszego statutu.

b) Starać się o jak największy rozwój „Kółka“ tak pod względem liczby członków, jakoteż pod względem znaczenia w gminie i okolicy.

c) Zwoływać zebranie „Kółka“ w każdą niedzielę po popołudniowym nabożeństwie w lokalu na wspólne narady albo czytanie i t. p.

d) Mieć na takie zebranie przygotowanych kilka przedmiotów do rozmowy, albo odczyt zajmujący, albo jakąś dobrą książkę i kierować potem rozmową nad odczytanym lub omówionym przedmiotem.

e) Zwiedzać od czasu do czasu z członkami „Kółka“ gospodarstwa w gminie lub okolicy.

f) Wpajać w członków zamiłowanie porządku i czystości i zamiłowanie zawodu rolniczego. Uczyc ich gospodarności w życiu, staranniejszej uprawy roli, lepszego obchodzenia się z nawozem, większej dbałości o bydło. Budzić ochotę do pasieki (hodowania pszczół), rybactwa i sadu i do rękodzieł łatwiejszych, które rolnikom wiele czasu od gospodarstwa wolnego mogą wypełnić i wiele dochodu im przysporzyć.

g) Karcić w obrębie swego wpływu i powołania próżniactwo, marnotrawstwo, pijaństwo, pieniactwo, bezbożność, swawolę, uczęszczanie na muzyki niedzielne; nocne hałasy i krzyki, włóczęgostwo nocne.

h) Bronić członków „Kółka“ od wyzyskiwania, pomagać im do wydobycia się z rąk lichwiarskich, i bronić od popadania w nie, ratować rolników radą i czynem od wywłaszczenia ich z ziemi i bronić ziemię włościańską od przechodzenia w ręce obce.

i) Wstrzymywać lud od pieniactwa, t. j. od prowadzenia procesów, częstokroć niepotrzebnych, (wprowadzać sądy polubowne).

k) Pomagać członkom w nabywaniu nasion zbożowych, pastewnych i ogrodowych.

Zarząd postanawia, które czasopisma i książki nabywać i inne wydatki czynić się mają; on obraduje i rozstrzyga o życzeniach członków, w ogóle zawiaduje wszystkimi sprawami „Kółka“, wyjąwszy tych, które są wyraźnie statutem ogólnemu Zgromadzeniu zastrzeżone. Zarząd, a w jego imieniu Przewodniczący, zastępuje „Kółko“ na zewnątrz. — Do prawomocnej uchwały Zarządu potrzebną jest obecność przynajmniej 3 członków Wydziału i bezwzględna większość głosów obecnych, jakoteż do uchwały ogólnego Zgromadzenia

wystarcza większość głosów przytomnych członków. Mogące wyniknąć sprzeczki rozstrzyga sąd polubowny, do którego obiera każda strona jednego sędziego, a ci zgadzają się na wybór trzeciego jako przewodniczącego. Od wyroku apelacyi nie ma.

§. 11.

Zarząd „Kółka“ zgromadza się regularnie co miesiąc dla załatwienia bieżących czynności, atoli może być od przewodniczącego podług potrzeby i częściej zwoływany m. Przewodniczący zwołuje nie tylko Zarząd, ale za porozumieniem się z nim także i doroczne zgromadzenie i przewodniczy na posiedzeniach, zgromadzeniach i wycieczkach. Ogólne zgromadzenie powinno być przynajmniej jedno w roku dla odnowienia Zarządu i prowadzenia rachunków. Zwołanie ogólnego Zgromadzenia dzieje się ogłoszeniem piśmiennem, przybitem w lokalu Stowarzyszenia przynajmniej tydzień przedtem. O każdorazowym dorocznym i ogólnym zgromadzeniu ma się dosyć wcześnie przedtem c. k. władzę polityczną uwiadomić.

§. 12.

Jeżeli jedna trzecia część członków życzy sobie zmiany statutów, tedy powinno się o tem na powszechnem zgromadzeniu naradzać. Do